

Miska kancsó

Miska-kannan är den mest ungerska typ av keramik; över hela världen är den kopplat till Ungern, uppenbarligen på grund av våra en gång kända husarer. Miska-kannan är en vinkanna i form av en stiliserad mänsklig figur, som bär en flätad jacka från en ungersk husar. De har ofta en ringlande orm på magen eller handtaget, en symbol för långt liv, vilket föregår det eviga livet.

Miska-kannan skapades av krukmakare på Pustan: den första kända var daterad 1824 och gjordes i Hódmezővásárhely. Fram till första hälften av 20-talet gjordes de flesta kannorna på några ställen: Mezőcsát, Tiszafüred och Mezőtúr. Det var först senare de spred sig till andra områden. Miska Kancso var vinkanna för festliga tillfällen. Det togs fram för bröllop och begravningar, och det finns också noterat av dess användning vid påsken.

I Mezőcsát kallades Miska-kannan pint (pintpot), ett namn som användes på nästan alla inskriptioner från 1838. Det namn som oftast användes i Tiszafüred var miska (Mike, den bekanta formen Mihály / Michael). Det förekommer på ett antal stycken som "Wine Miska", "Drunkard Miska", "Thirsty Miska", "Drink Wine Miska", eller helt enkelt som "Miska".

Det var först i början av 1900-talet att forskare upptäckte Miska-kannan. De första samlades in till museet med material som samlades in 1909 på den stora slätten(Pustan) av István Györffy. Antropomorfa kärl har gjorts på många ställen i världen, men i olika former. I västra Europa, huvudsakligen på 1500-talet, var Bartmann-krukorna kända. Dessa stengodskannor, längs Rhen kom också till England där kannor som skildrade ansiktet på en skäggig man blev kända som Bellarmine-krukor. Denna typ av kanna genomgick förändring i England och blev populär under andra hälften av 1700-talet som Toby-kannan. Toby kanna dryckeskärl porträtterar en äldre man i naturalistisk, men något karikerade form i 18th century dräkt med en trekantshat och en kanna i handen. Det är svårt att jämföra dem med Miska-krukor som visar en husar på ett enkelt, stiliserat sätt.

András Hadiks husarers ärorika kamp mot Preussen 1757 och då de även intog Berlin, ökade spridningen och gjorde Miskakanna populär. Det var inte av en slump att husaren som koncept identifierades med ungersk karaktär, mod och ungerska kämparglöd och porträtterades som en figur med en mustasch, husarhatt och husarens uniform.

Förutom den flätade husarens jacka har krukorna ofta en orm, en varelse som populärt troddes att leva för alltid. Redan i den antika världen åsynen av ormar som ömsade skinn ledde till tron att om ormen skadades kunde den återfödas och hade ett evigt liv, och så kunde ormen innebära ett långt liv. Ormen som en symbol överlevde från förkristna tider och det är inte av en slump att det förekommer på otaliga vinkärl. Byfolk brukade säga att en person lever så länge som andra pratar om honom; Miska-kannan ville hålla minnet vid liv.

I enlighet med den nuvarande kunskaps, är cirka 150 Miska kannor bevarade i olika samlingar, från 1820-talet till 1940. Museum of Ethnography har den bästa samlingen av objekttypen, Både i antal och urval av representation; Nästan hälften av de kända bitarna finns i vårt museum. Det är inte en slump att vår samlingskatalog presenterar alla bitar som bevaras här, men ger också information om de andra Miska-krukorna. Det möjliggjorde en mycket mer exakt identifiering av det material som visas här; Vi känner nu också till tillverkare av nära tre fjärdedelar av bitarna. Vår utställning syftar till att uppmärksamma sambanden mellan enskilda mästare, verkstäder och motiv.

Curator: Istvan Csupo